

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

Autoritate publică autonomă

București, ROMÂNIA

Bd. Libertății nr.14, sector 5, cod 050706

Fax: (004)021-305.53.54 Tel./fax: (004)021-305.53.56

www.cna.ro

e-mail : cna@cna.ro

Decizia nr. 51 din 14.01.2016
privind amendarea cu 150.000 lei a S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A.
BUCUREȘTI, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion T, sector 1
C.U.I. 18684823
Tel: 031/407.55.55 Fax: 031/805.59.42

- pentru postul de televiziune KANAL D

Întrunit în ședință publică în ziua de 14 ianuarie 2016, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat raportul întocmit de Direcția Monitorizare cu privire la emisiunea „WOWBiz”, edițiile din 6, 9 și 10 noiembrie 2015, difuzate de postul de televiziune Kanal D, ediții cu privire la care au fost înregistrate mai multe reclamații.

Postul de televiziune KANAL D aparține radiodifuzorului S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 150.5/30.05.2006, decizia de autorizare audiovizuală nr. 1239.0/30.01.2007 și reautorizare nr. 1239.1-5/18.08.2009 eliberată la 17.10.2013).

În urma analizării raportului de monitorizare, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. a încălcat prevederile art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, precum și pe cele ale art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (2) din Legea audiovizualului:

“(2) Toți furnizorii de servicii media audiovizuale au obligația să asigure informarea obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și să favorizeze libera formare a opiniilor.”

Conform prevederilor art. 64 din Decizia 220/2011:

“(1) În virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte următoarele principii:

b) informarea cu privire la un fapt sau un eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință.”

În fapt, postul de televiziune Kanal D difuzează de luni până joi, în direct, începând cu ora: 22:30 (sursă site-ul Kanal D), emisiunea de **divertisment** WOWBiz, prezentată de Mădălin Ionescu și Adelina Pestrițu. Emisiunea are marcajul **12** până la ora 23:00, iar după ora aceasta, marcajul **15**.

Conform raportului de monitorizare, „ediția din data de 06.11.2015 s-a difuzat într-o seară de vineri, în intervalul orar: 22:26-00:43 (conform înregistrărilor din sistem) și a fost prezentată drept Ediție Specială. Emisiunea a purtat mențiunea direct și marcajul 12, până la ora 23:00 și 15, după această oră. La începutul ediției, cât și după modificarea marcajului de încadrare, s-a specificat motivul restricționării programului. Invitații ediției au fost: jurnaliștii Christian Sabbagh și Mădălin Pribu (prezenți în studio în întreaga emisiune), Ovidiu Peneș, medic primar anestezie și terapie intensivă, Spitalul Universitar București. Într-un alt studio, filmată în umbră, fără să i se distingă față și cu vocea distorsionată, s-a aflat Doina (nume schimbat de prezentatori, pentru a nu fi recunoscută), asistentă medicală la un spital de urgență din București (fapt confirmat de moderatori). Prin telefon, a intrat în legătură directă, timp de 15 minute, Ministrul Secretar de Stat, Raed Arafat, care a răspuns

atât acuzațiilor aduse de așa-numita Doina, asistentă medicală, cât și la întrebările moderatorilor și invitaților din studio. De asemenea, Mădălin Ionescu a precizat că a fost contactat și doctorul Dan Dermengiu, șeful Institutului Național de Medicină Legală. Trebuie menționat, încă de la început, că titlul de pe fond roșu, afișat în partea de sus a ecranului, a fost titrat în întreaga emisiune: **65 DE MORȚI LA COLECTIV?!**; iar, ulterior: **63 DE MORȚI LA COLECTIV?!** Alte titluri, vor fi exemplificate, în cele ce urmează, titrate în partea de jos a ecranului: **Un cadru medical spune că s-a săturat de minciuni și face declarații!;** **Declarația care lovește ca un trăsnet, în direct!;** **65 de morți la Colectiv?!**; **Doina-cadru medical: "Mă dearnjează amenințările lui Raed Arafat";** **Document bombă! Amenințat acum 2 săptămâni că i se incendiază clădirea!"**.

Redăm spre exemplificare fragmente din conținutul emisiunii, astfel cum este prezentat acesta în raportul de monitorizare:

(...)

Mădălin Ionescu: (...) ***Este o Ediție Specială, o Ediție Specială WOWBiz, la mai puțin de, hai să spunem, 3-4 minute de împlinirea unei săptămâni de la această catastrofă națională. Avem o întrebare astăzi, 65 de morți, 63, mă rog, putem modifica cifra, în funcție de dezvoltări, dezvoltările sunt uluitoare, sigur că vom încerca cu ajutorul invitaților să dăm dovadă de profesionalism, la modul absolut, pentru a vedea în ce măsură aceste dezvoltări au o veridicitate maximă, dar, este, până la urmă, o seară în care foarte mulți dintre dumneavoastră veți primi răspunsuri la întrebări chinuitoare. Această catastrofă nu trebuie uitată vreodată. Ne întrebăm dacă autoritățile și-au făcut datoria, cu-adevărat, sau încearcă să ascundă în acest moment dimensiunile unei catastrofe, care ar șoca și mai tare populația. Nu vrem să alarmăm pe nimeni, nu vrem să creăm panică, nu vrem decât să ne facem decât meseria și să fim lăsați să ne facem meseria. Foarte multe exclusivități în această seară, colegii v-au prezentat, foarte pe scurt și un fragment dintr-un document bombă, despre care vom vorbi în foarte scurt timp***
(...)

(...)

Mădălin Ionescu: ***Părinții, însă, răniților grav aflați în spitale au început să se revolte, am văzut astăzi unul dintre părinți susținând că nu și-a văzut copilul în aceste 5 zile, că nu i s-a spus decât că este într-o stare gravă, este rău, așa, dar, n-au putut să vadă. Nu știe dacă acest copil trăiește sau nu, sunt foarte multe semne de întrebare, în această seară veți avea parte de dezvoltări uluitoare, așa cum am anunțat, avem multe de comentat și Christian Sabbagh are multe de spus în seara asta (...).***

- Reper sel. 48.05, sel. 6-22

Mădălin Ionescu: ***Cristi, până când vom avea ocazia să vorbim cu acest cadru medical, care, într-adevăr, face dezvoltări uluitoare, de ce ar ascunde autoritățile proporțiile acestui dezastru? Tu ai experiență vastă în investigații...***

Christian Sabbagh: ***Întrebarea asta mi-am pus-o și eu, cert este că încă din acea noapte...***

Mădălin Ionescu: ***Tu ai fost acolo, ai fost primul jurnalist care ai ajuns acolo, că erai pe teren.***

Christian Sabbagh: ***Mi-au spus, la un moment dat, chiar se aude pe acea înregistrare.***

Mădălin Ionescu: ***Cineva ți-a zis că numărul de morți e mult mai mare decât cel anunțat.***

Christian Sabbagh: ***Ce știi tu e nimic, pe lângă morții din interior. E foarte adevărat, nimeni nu știa. Eu băjbâiam, pentru că voiam să aflu, să înțeleg și, să mă repet, mă rog, fac o paralelă, ați văzut bine, nu era nicio altă cameră a niciunei alte televiziuni în jur.***

Mădălin Ionescu: ***Da, toți de-acolo au sărit, au venit spre tine și au început să te întrebe, să te roage, să-ți ceară...***

(...)

Doina: ***Asta vroiam să vă spun și eu. Erau numai SMURD- u`, pentru că domnu` doctor Arafat a trimis SABIF- ul pe teren și și-a oprit echipajele SMURD acolo. Pot să vă spun că s-a anunțat de către dânsul în acea seară, că sunt 27 de persoane decedate, iar după ce au fost transportați, restul pacienților la spitale și au început***

procurorii, au intrat în incinta clubului, să înceapă cercetările, s-a descoperit că, de fapt, erau 63 de persoane decedate.

Adelina Pestrițu: **63? În acea seară?**

Mădălin Ionescu: **63?**

Doina: **Da.**

Adelina Pestrițu: **În seara de vineri când s-a întâmplat acest eveniment nefericit?**

Doina: **Exact.**

Mădălin Ionescu: **Stați puțin, cum adică s-a descoperit? Cum adică s-a descoperit?**

Doina: **Păi, au intrat procurorii, da, să înceapă cercetările, au venit mașinile de la IML, să care decedații și din club au scos diferența de la 27, care au fost declarați, până la 63.**

Mădălin Pribu: *Doamnă, dacă-mi permiteți o întrebare!*

Doina: *Vă rog!*

Mădălin Pribu: *Cei 27 declarați prima dată au fost, presupun, declarați decedați de către medicii de pe ambulanțele SMURD.*

Doina: *Exact.*

Mădălin Pribu: *Cine i-a declarat pe ceilalți decedați? Dacă ambulanțele nu mai existau în zonă?*

Doina: *Aici nu vă pot răspunde eu, sunt persoane abilitate, care vă pot da un răspuns mai exact.*

Mădălin Ionescu: **Informația asta de unde o aveți?**

Doina: **Din surse sigure, de la IML.**

Mădălin Ionescu: **Surse de la IML.**

Doina: **Da.**

Mădălin Ionescu: **Da`, este groaznic ce spuneți acum, este înfiorător dacă așa este, dacă asta este adevărul, ne păstrăm rezervele și spunem asta deschis, însă, dacă este adevărat, ne întrebăm cu toții, de ce, în presă, a apărut acest număr.**

(...)

Mădălin Ionescu: **Nu, nu este vorba, deci, doamna chiar este cadru medical, lucrează la un spital de urgență.**

Raed Arafat: **Atunci, vă rog, aveți obligația să o dați la procuratură sub protecția anonimatului și să meargă să declare ce are acolo despre cadavrele ascunse, să descopere procuratura acest lucru.**

Mădălin Ionescu: *Jurnaliștii își protejează sursele, acum dacă autoritățile vor face demersuri...*

Raed Arafat: *Normal că trebuie să facă demersuri (...).*

Mădălin Ionescu: **Într-adevăr, dacă s-a întâmplat așa ceva și numărul morților este ascuns opiniei publice, este cel mai grav caz, care s-a întâmplat după revoluție.**

Raed Arafat: **Și acest lucru nu poate fi păstrat sub anonimat, va trebui să iasă să vorbească și o protejează cu siguranță procuratura, are program de protecția martorilor.**

Mădălin Ionescu: **Bun, în cazul în care există un concurs între autorități pentru a mușamaliza o poveste care ar avea un impact emoțional mult prea puternic și așa dintre toți răniții grav, scuzați-mă, dintre toți răniții grav care sunt în spital, potrivit statisticilor, vorbind cu medici de renume și de specialitate, șansele, din păcate, de supraviețuire, asta nu înseamnă că sunteți dumneavoastră de vină ale acestor pacienți sunt foarte mici. Doamne ajută să se producă minuni și să reușească medical asta...**

Raed Arafat: **Asta să știți că s-a declarat de la început, din păcate, că avem riscuri să crească...**

(...)

Mădălin Ionescu: **Bun. 100 de morți sau 60 și ceva de morți reprezintă, într-adevăr o sumă îngrozitoare, pentru o țară în care realitățile sunt atât de crunte, pentru românul**

care se chinuie de pe-o zi pe alta să trăiască. Pe de-altă parte, într-adevăr, trebuie o mare precauție, atunci când se furnizează astfel de informații și trebuie verificate la sânge. De altfel, fac un apel la telespectatori, în urma acestei discuții și a intervenției domnului Raed Arafat, îmi cer scuze pentru ceea ce voi cere și pentru că, evident, este o solicitare destul de tranșantă, îi rog pe toți părinții care și-au pierdut copii, în acea seară, pe care nu trebuie s-o uităm niciodată și pe care i-au ridicat de la IML, să ne scrie numele lor și să ne lase, evident, cu numere de telefon, dacă ne vor contacta la 122, vom și avea acest număr de telefon, pentru a verifica, într-adevăr, câți oameni au murit, în urma tragediei de la Colectiv. Oricum, trebuie neapărat să vă dați numele complet, pentru că nu ne jucăm cu așa ceva și nu avem nevoie de glume și de ironii ieftine, doar de adevăr, despre asta vorbim. Până la urmă îi mulțumim domnului Raed Arafat, ministru secretar de stat Raed Arafat, mulțumim foarte mult. Ei bine, doamna Doina, nu știu dacă v-au mulțumit răspunsurile domnului Arafat, însă vom reveni la dumneavoastră, nu știu dacă puteam face acum o pauză. În platoul nostru a venit și domnul doctor Ovidiu Peneș, șef clinică ATI1, Spitalul de Urgență Universitar București, (...) toxicolog, până la urmă, (...) specializat și în Toxicologie (...).

- 8- Reper sel. 36.43, sel. 6-23

Mădălin Ionescu: Ei bine, doamnelor și domnilor, afirmații uluitoare făcute de un cadru medical, în cadrul acestei ediții speciale, WOWBiz, fix la o săptămână după tragedia de la Clubul Colectiv din Capitală, în noaptea aceea teribilă ar fi murit 63 de persoane, cifra oficială este de 32. O discuție uluitoare, de asemenea, între doamna Doina și Ministru Secretar de Stat, Raed Arafat, mai devreme, ați urmărit-o, ei, bine, nu știu cum ați perceput dumneavoastră afirmația domnului ministru, că ar trebui să vă duceți la procuratură, v-a intimidat, o să faceți asta?

(...)

Mădălin Ionescu: Doamnelor și domnilor, ediție în care s-a produs și o confruntare între Ministru Secretar de Stat și doamna Doina, cadru medical, căreia i-am protejat identitatea și care a făcut o afirmație uluitoare, în noaptea tragediei de la Colectiv, și-ar fi pierdut viața, nu doar 27 de persoane, ci, mai bine de 60 de persoane. Autoritățile trebuie să facă ceva în acest sens. Dacă datele reale ne sunt ascunse este foarte grav, ne întrebăm de ce ar ascunde autoritățile și de ce părinții încă nu reacționează. Raed Arafat a negat aceste acuzații, a desființat această afirmație susținând că este o absurditate, ei bine, l-am sunat și pe directorul Institutului Național de Medicină Legală, pe domnul Dan Dermengiu, care nu a răspuns, pentru a-l întreba și pe domnia sa, într-adevăr, câte cadavre au fost aduse în acea seară de la Colectiv către Institutul de Medicină Legală, așteptăm, în continuare, intervenția domniei sale, de ce nu, este foarte important, până la urmă nu trebuie să repetăm experiențe triste din trecutul apropiat al României. Vorbeam despre o informație de tip bombă, ei bine, există o plângere penală, nu, Cristi?

(...)"

Potrivit raportului de monitorizare, „ediția din data de 09.11.2015 s-a difuzat, în direct, în intervalul orar: 22:57-00:43 (conform înregistrărilor din sistem) cu marcajul 15. La începutul emisiunii, s-a specificat motivul restricționării programului. Invitații ediției au fost: jurnaliștii Cristian Botez, Mădălin Pribu și Liliana Levintza, Mihnea Ionescu- supraviețuitor al tragediei de la Colectiv (prezenți în studio în întreaga emisiune). Într-un alt studio, filmată în umbră, fără să i se distingă față și cu vocea distorsionată, s-a aflat Doina (nume schimbat de prezentatori, pentru a nu fi recunoscută), asistentă medicală la un spital de urgență din București (fapt confirmat de moderatori). Tema discuțiilor a fost tragedia din data de 30.10.2015, de la Clubul Colectiv. La fel ca în ediția precedentă, Doina a susținut că autoritățile au ascuns cifra oficială a morților. Mai mult decât atât, a susținut că au fost familii, cărora autoritățile le-au cumpărat tăcerea, pentru a nu declara că, de fapt, copiii lor au murit în noaptea fatidică. Afirmațiile nu au fost susținute cu dovezi, femeia a spus că are

ca sursă de informație pe cineva de la INML, fără a-i divulga numele sau calitatea. S-au inserat materiale cu doi dintre supraviețuitorii tragediei de la Clubul Colectiv, Lucian Iancu și Răzvan Dumitrescu. În ceea ce privește interviul luat lui Lucian Iancu, acesta s-a realizat într-un spital. Printre titlurile afișate, am putea aminti, în partea de sus a ecranului, a fost titrat: **În doar trei zile, moartea a eliberat 15 paturi în spitale!; Lucian a fost salvat de cadavrele prăbușite peste el!;** iar, în partea de jos a ecranului: **Este doar o coincidență că un cadru medical a anunțat vineri că sunt 63 de morți?; doi supraviețuitori acuză dur! Mărturiile lor sunt cumplite!; "Am călcat pe oamenii morți să mă salvez! Altfel, eram o statistică!"**

Redăm spre exemplificare fragmente din raportul de monitorizare:

Mădălin Ionescu: (...) 14 oameni au murit în 48 de ore.

Adelina Pestișu: **Culmea sau nu, în Ediția Specială de vineri seara, un cadru medical a spus că numărul morților este mult mai mare de 32, câți erau anunțați până la ora aceea.**

Mădălin Ionescu: *Este ziua zece, ziua a X- a de la marea tragedie.*

Adelina Pestișu: *Iar WOWBiz este cea mai urmărită emisiune din România, pe subiectul catastrofa de la Colectiv.*

Mădălin Ionescu: (...) **Astăzi vă promitem o ediție cu dezvăluiri care vor schimba percepții, teorii și mentalități.**

Voce din off: Săptămâna trecută, până vineri, nu mai murise nicio victimă de la Colectiv. În ultimele zile, după dezvăluirile făcute la WOWBiz de un cadru medical, conform căruia numărul decedaților este de 63, au mai pierit 15 tineri. Este doar o coincidență? Domnilor, este doar o coincidență? Câți morți sunt? Câți? Vrem să aflăm adevărul. Oficial, sunt 47 de morți. Doina, un cadru medical verificat de echipa WOWBiz, un cadru medical cu experiență de 15 ani la urgență, vine astăzi cu noi dezvăluiri de coșmar, după alte...

(...)

Mădălin Ionescu: **Bun, ne îndreptăm spre doamna Doina, care se află într-un alt studio, de-aici, de la Kanal D, vă mențineți afirmația, conform căreia morții din prima seară au fost mult mai numeroși decât ce ne-au publicat autoritățile? (...) Deci, vă mențineți?**

Doina: (...) *Da. Mi-o mențin.*

Mădălin Ionescu: **Bun. Aici au fost foarte multe comentarii, noi ne-am exprimat rezervele, ne-am gândit că poate a fost o eroare de informație, ați spus, ați citat o sursă de la IML, o sursă pe care ați caracterizat-o drept fiind foarte credibilă. Ce alte argumente în sprijinul acestei afirmații mai aveți, adică sunt mulți oameni care spun: domn`e, unde au fost ascunse cadavrele, de exemplu, întrebări legitime, nici Raed Arafat n-a fost de acord în intervenția pe care a avut-o în Ediția Specială, de vineri seară. Adică, unde au fost ascunse cadavrele, sigur că erau și alte scenarii despre care vom vorbi, cum puteau fi, cum putea fi diminuat numărul de morți, chiar dacă a fost mai mare. Da`, ce alte argumente mai aveți dumneavoastră?**

Doina: (...) **Erau elevi, studenți din sate foarte sărace care veniseră la București să studieze, la modul că familiile nu avea ce mânca, da (...), studenți, elevii foarte, foarte săraci cărora li s-au dat foarte mulți banii, li s-au plătit cheltuielile de înmormântare, iar familiile au tăcut și și-au luat copiii acasă, i-au înmormântat.**

Adelina Pestișu: **Doamna Doina, dar vă bazați pe niște dovezi când spuneți, când faceți asemenea declarații?**

Doina: **Pe sursele de la IML.**

Mădălin Ionescu: *Da, mă, da`, cum poți să ascunzi niște cauze de deces, ok, poți să faci, să presupunem că acest lucru ar fi adevărat, dar ce faci cu coincidența? Cu noaptea nenorocită, cu tragedia din Colectiv?*

Doina: *Au fost anunțați mult mai târziu familiile din diferite surse, iar pe certificatele medico-legale, era scris sursa decesului.*

Mădălin Ionescu: *Da, iată ce afirmații, toate acestea le vom comenta imediat (...).*

Voce din off: **În această seară, doi supraviețuitori ai catastrofei acuză și acuză dur. Pun pe masă ultimele piese ale puzzle-ului, iar tabloul complet este cumplit, abominabil. Mărturiile groazei, imediat!**

(...)

Mădălin Ionescu: **Bun, asta nu înseamnă totuși că n-avem o problemă. Este afirmația domniei sale, noi ne-am luat rezervele de rigoare, sigur că sunt foarte multe întrebări și e greu de crezut că autoritățile ar putea ascunde un asemenea dezastru, dacă e adevărat...**

Liliana Levintza: **Și cui folosește?**

Mădălin Ionescu: **Ani de zile nu va spăla nimeni rușinea României, dacă este adevărat, nimeni nu va putea spăla vreodată rușinea acestei țări.**

Liliana Levintza: **Trebuie să te gândești logic.**

Mădălin Ionescu: **Dacă s-a ajuns la așa ceva de frica reacției publice, să spunem, este îngrozitor. Dar, șansele sunt mici să se fi întâmplat așa ceva. (...) Dacă doamna și sunt convins că are acea o sursă la IML, a fost o sursă verificată de noi, într-adevăr, cadru medical și din discuții cu ea o femeie foarte...**

Liliana Levintza: **Ușor impresionabilă.**

Mădălin Ionescu: **Nu, nu, nu, foarte riguroasă, în ceea ce spune, e posibil să fi fost practic sursa să-i fi spus sub impactul emoției toate, toți morți prezenți la INML.**

(...)"

Conform raportului de monitorizare, „ediția din data de 10.11.2015 s-a difuzat în intervalul orar 22:34-00:31 (conform înregistrărilor din sistem). Emisiunea a purtat mențiunea **direct** și marcajul **12**, până la ora 23:00 și **15**, după această oră. La începutul ediției, cât și după modificarea marcajului de încadrare, s-a specificat motivul restricționării programului.

Invitații ediției au fost jurnaliștii Christian Sabbagh, Mădălin Pribu, și Ioana Popescu.

Titluri afișate în partea de jos a ecranului, de exemplu: **AGONIE, PANICĂ, GROAZĂ! CELE MAI GROAZNICE MINUTE ALE ROMÂNIEI! (nn groaznic nu are grad de comparație); URMEAZĂ, IMAGINILE GROAZEI! UN SCALP A RĂMAS ÎN FAȚA CLUBULUI 8 ZILE?!?!; LA ORA 23:00, IMAGINILE GROAZEI! UN SCALP A RĂMAS ÎN FAȚA CLUBULUI 8 ZILE?!?!** Titlul de pe fond roșu, afișat în partea de sus a ecranului, a fost titrat pe toată durata discutării subiectului tragediei de la clubul Colectiv: **NOI IMAGINI DE GROAZĂ DE LA COLECTIV!, precum și cel de pe video-all: PROBELE DURERII.**

În prima parte a ediției, s-a discutat subiectul incendiului de la Clubul Colectiv. Au fost comentate, împreună cu invitații, fotografiile și un material video, de la locul tragediei, primite de la un martor, căruia i s-a păstrat anonimatul. De asemenea, s-a vorbit despre modul în care autoritățile și cadrele medicale s-au mobilizat, în vederea îngrijirii victimelor și transportării acestora în unitățile medicale din străinătate, dar și cum s-a realizat de procurori și polițiști cercetarea la fața locului. (...)

Redăm spre exemplificare fragmente din raportul de monitorizare privind conținutul emisiunii:

(...)

Voce din off: **WOWBiz vă arată în premieră imagini șocante, șocante, din clubul și de la ieșirea din localul Colectiv. Un scalp a rămas pe caldarâm opt zile după catastrofa din centrul Bucureștiului?! Cine e vinovat pentru asta? Cum arată acum barul groazei? Sunt filme și fotografiile, care vor fi preluate de întreaga mass-media, dar le vedeți în premieră și în exclusivitate la WOWbiz. Acum!**

- **Reper 38.18 – 39.30, sel. 10-22**

Înainte de începerea discuției cu invitații din platou, s-a difuzat un material, separat de coperti, cu menținunea **GROAZĂ**, (titrat ulterior pe ecran: **IMAGINI ANONIM**, 30.10.2015), de la locul tragediei, cu victime rănite și oamenii care strigau (titrat pe ecran) : **Mi-e foarte rău, mi-e foarte rău!; Dana! Aici, Dana! Aici, adu ser, aici...Băi! Dă-i! Dă-i!; Dați-mi mie...**

Trage-I cu spatele acolo...; Foarte mulți se află acolo, chemați salvări... Imaginile au fost blurate și însoțite de avertizarea verbală și scrisă, privind impactul emoțional negativ.

Aceste imagini (fără titrare pe ecran), alături de altele, (titrat pe ecran: **SABBAH ÎN ACȚIUNE**), de la locul tragediei, cu victime rănite, au rulat pe ecran splitat, în timpul discuțiilor din platou. (reper 39.35 – 50.15, sel. 10-22) Tot în acest interval, a fost difuzată o imagine, cu intrarea din clubul Colectiv (titrat pe ecran: **IMAGINI ANONIM SÂMBĂȚĂ 07.11.2015**).

(...)

Mădălin Ionescu: **Doamnelor și domnilor, imediat, veți vedea, o fotografie, care conține câteva secvențe, cadre, cel puțin bizare. La aproape opt zile de la producerea tragediei, veți vedea câteva rămășițe umane, la fața locului. Și aici apar foarte multe semne de întrebare, legate de modul în care au acționat autoritățile, legate de cei care au făcut cercetarea la fața locului. Veți vedea, așadar, secvențe uluitoare și cu interiorul clubului, la, hai să zicem, unsprezece zile de la producerea tragediei! (...)**

- **Reper 50.19 – 50.33, sel. 10-22**

Înainte de pauza de publicitate, au fost prezentate, cu mențiunea *Urmează*, aceeași imagine blurată, în mod repetat, cu presupuse bucăți de scalp, aflate pe caldarâm, precum și alte imagini blurate, cu victime rănite.

Voce din off: **Un scalp a rămas pe caldarâm 8 zile după catastrofa din centrul Bucureștiului?! Cine e vinovat pentru asta? Imaginile groazei, imediat!**

- **Reper 59.35, sel. 10-22**

Materialul anterior a fost reluat după pauza de publicitate.

- **Reper 00.41 – 04.25 sel. 10-23**

Au fost prezentate două fotografii, pe ecran întreg și splitat, din fața și din interiorul clubului Colectiv. În prima fotografie, se puteau observa ușile de acces ale clubului (titrat pe ecran, în dreptul acestora, **INTRARE COLECTIV**). A doua fotografie a fost realizată în interiorul clubului, unde se vedeau pereții și diferite obiecte arse (titrat pe mijlocul imaginii cu caractere roșii: **INTERIOR CLUB COLECTIV DUPĂ INCENDIU**). Pe ambele poze era menționat în partea de jos: **IMAGINI ANONIM, SÂMBĂȚĂ 07.11.2015**.

În timpul difuzării acestor imagini, invitații au discutat despre cauzele producerii incendiului și extinderea rapidă a acestuia, precum și despre faptul că una dintre cele două uși de acces ale clubului Colectiv era blocată, în seara tragediei. Titlul afișat în partea de jos a ecranului a fost: **URMEAZĂ, IMAGINILE GROAZEI! UN SCALP A RĂMAS ÎN FAȚA CLUBULUI 8 ZILE?!?!**

- **Sel. 5 reper 04.50 – 08.08, sel. 10-23**

Mădălin Ionescu: **Noi vom cenzura, sunt cenzurate imaginile astea! Asta trebuie să știe telespectatorii. Dar, cu toții am văzut cu, de la opt zile, susține sursa noastră, de la producerea tragediei, cu aceste rămășițe de la locul tragediei. Sunt bucăți de scalp, le-ați văzut?!**

Christian Sabbagh: **E foarte grav! E foarte grav!**

Mădălin Ionescu: **Le-ați văzut! Vă întreb: sunt bucăți de scalp sau nu?**

Mădălin Pribu: *Da, este!*

Christian Sabbagh: *Da` am văzut și haine, am văzut și tot felul de obiecte, aruncate, lăsate.*

Mădălin Pribu: *În stânga sunt haine, iar...*

Christian Sabbagh: *Nici nu există așa ceva, la o cercetare la fața locului, deci, și un fir de păr este important.*

Adelina Pestițu: *Deci, Cristi, tu te pricepi foarte bine în zona asta și te-ai confruntat cu multe cazuri. Cine este responsabil pentru așa ceva?*

Christian Sabbagh: **Anchetatorii sunt responsabili, procurorii! Și polițiștii!**

Adelina Pestițu: *Adică, doar ei puteau să rezolve această situație?*

Christian Sabbagh: *Doar ei, doar ei au voie în acel loc. Poliția este obligată să asigure un cordon, în așa fel încât nimeni să nu intre în acel loc, da?! Iar ei să se apuce, să facă cercetarea, dar ați văzut bine ce a fost în seara aia!*

Mădălin Ionescu: *Da, eu am văzut și o mănușă chirurgicală acolo. Mădălin, poți să descrii ce ai văzut? Fără să dăm detalii, nu știu, macabre, la ora asta.*

Christian Sabbagh: *Nu, dar era chiar o haină, dacă nu mă înșel, undeva în partea stângă. În stânga ecranului.*

Mădălin Pribu: *În stânga este o haină și o mănușă chirurgicală. Însă, pe mine ce m-a mirat, în momentul în care am văzut această poză, am crezut că este din noaptea tragediei. Când mi-ai spus că este la opt zile după, sincer să fiu, am rămas puțin, m-am crucit. De ce? Pentru că acolo sunt niște smocuri de păr, îmbibate în sânge și cu piele, cu piele arsă. Deci, tot ce vedeți acolo, grămăjoarele acelea, sunt bucăți, sunt fire de păr îmbibate în sânge. Așa ceva, la o scenă a crimei este inadmisibil, din punctul oricărui procuror, să lași rămășițele... Poate sunt ale unui om, care a decedat, poate nu sunt ale unui rănit grav și atunci omul respectiv, dacă a decedat și se poate merge și pe ideea unei mâini criminale, atunci se numește o crimă. Nu poți să lași bucăți din omul omorât, practic de cineva, pe caldarâm.*

Mădălin Ionescu: *Bun, sursa așa susține, că sunt imagini surprinse la opt zile de la tragedie. Trebuie să ne luăm totuși rezervele de rigoare. Asta susține cel care ne-a trimis fotografiile și imaginile.*

(...)

După analizarea rapoartelor de monitorizare și vizionarea unor înregistrări, membrii Consiliului au constatat că difuzarea celor trei ediții ale emisiunii „WOWBiz” s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor legale privind informarea corectă și obiectivă a publicului.

Astfel, raportat la conținutul și modul de desfășurare al emisiunilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul nu și-a respectat obligațiile legale de a verifica informațiile puse la dispoziția publicului, pe cât posibil anterior difuzării acestora, premisa legală fiind aceea că publicul trebuie să beneficieze de o informare corectă și obiectivă, iar nu „de dezvăluiri” sau „informații de tip bombă” (ex: **„Avem o întrebare astăzi, 65 de morți, 63, mă rog, putem modifica cifra, în funcție de dezvăluiri, dezvăluirile sunt uluitoare”**) care să fie confirmate sau infirmate de autorități în cadrul unor intervenții telefonice solicitate de radiodifuzor chiar în cadrul respectivei emisiuni.

Legea audiovizualului nu distinge și nu stabilește nicio excepție de la regulă în ceea ce privește „dezvăluirile” sau „ipotezele”, ci prevede clar și fără echivoc în sarcina radiodifuzorilor obligația de a asigura o informare obiectivă a publicului prin prezentarea corectă a faptelor și evenimentelor și de a favoriza libera formare a opiniilor.

În același timp, dispozițiile Codului audiovizualului, prevăd că, în virtutea dreptului fundamental al publicului la informare, furnizorii de servicii media audiovizuale trebuie să respecte, printre altele, și principiul potrivit căruia informarea cu privire la un fapt sau un eveniment să fie corectă, verificată și prezentată în mod imparțial și cu bună-credință

Aceleași obligații sunt cuprinse și în normele deontologice ale jurnaliștilor dar și în jurisprudența europeană, care statuează că jurnaliștii sunt obligați să verifice informațiile anterior difuzării, excepție făcând doar situația în care acestea provin dintr-o sursă credibilă și competentă, sunt informații oficiale, nemaifiind necesară o anchetă independentă ori propriile investigații, o „verificare rezonabilă”.

Or, spre exemplu, în ce privește ediția din 6 noiembrie 2015 a emisiunii „WOWBiz”, faptul că radiodifuzorul a verificat calitatea ori profesia persoanei care înțelegea să afirme că știe din „surse” că numărul persoanelor decedate chiar în seara tragicului accident este mult mai mare decât cel prezentat de autorități, în condițiile în care aceste afirmații erau acreditate și de moderatorul emisiunii în detrimentul poziției oficiale cu privire la numărul real al victimelor care au decedat, nu poate dovedi o „verificare” a informațiilor puse la dispoziția publicului, corectitudinea și imparțialitatea informării.

De asemenea, prezentarea sursei informației neasumate, neoficiale, de către o persoană sub protecția anonimatului nu este de natură să-l exonereze pe radiodifuzor de obligația de a face propriile verificări pentru stabilirea situației de fapt, de a-și

documenta informațiile pe care le aduce la cunoștința publicului și de a reflecta faptele (reale) cu bună credință, în mod clar și fără echivoc, astfel încât telespectatorii să beneficieze de informații corecte și complete și să își poată forma în mod liber o opinie.

Având în vedere aceste aspecte Consiliul a constatat că, spre exemplu, și în ce privește ediția din 10 noiembrie 2015 a emisiunii analizate, informațiile prezentate de radiodifuzor sub semnul „incertitudinii”, nu dovedeau faptul că aceasta ar fi fost verificată și prezentată de radiodifuzor cu bună credință, așa cum impun dispozițiile legale.

Raportat la scopul dispoziției legale, faptul că moderatorul emisiunii a solicitat pe parcursul celor trei ediții ale emisiunii analizate, intervenția telefonică a unor persoane care puteau prezenta informații autorizate, pentru a lămurii aspectele aduse în atenția publicului de către radiodifuzor, nu a fost de natură să asigure și să dovedească faptul că acesta a transmis publicului o informație corectă, verificată, prezentată în mod imparțial și cu bună credință.

Obligația radiodifuzorului de a informa corect publicul este permanentă, anterioară și concomitentă difuzării unui program, nedepinzând de o eventuală obligație a autorităților de a interveni „ad hoc”, la orice oră într-o emisiune, pe orice post, pentru a dovedi sau a confirma că „informații” provenite de la „surse”, puse la dispoziția publicului prin intermediul respectivului mijloc media sunt sau nu reale.

Prezentarea unor informații neverificate, ambigue și contradictorii, în timp ce pe ecran erau titrate permanent texte de natură să confirme sau să ateste „ipotezele” prezentate publicului au fost de natură să contravină normelor legale.

Astfel, pornind de la premisa că informațiile titrate pe ecran reprezintă o sinteză a celor aduse în atenția publicului, iar prin impactul vizual pot fi determinante în crearea unei convingeri ori formarea unei păreri, mai ales în situația în care telespectatorul nu urmărește emisiunea în integralitate, afișarea unor texte precum cele prezentate în cadrul emisiunilor a fost de natură să contravină dispozițiilor legale privind informarea corectă a publicului.

Obligația prevăzută de lege în sarcina radiodifuzorului are în vedere respectarea dreptului publicului la o informare corectă și impune verificarea unei informații anterior difuzării acesteia și completarea ori corectarea ei clară și fără echivoc atunci când se stabilește că a fost parțială sau eronată.

Obligația de a asigura informarea corectă a publicului revine radiodifuzorului și nu telespectatorilor sau persoanelor la care se referă informațiile ori știrile, întrucât responsabilitatea asupra conținutului programului aparține, conform art. 3 alin. (3) din Legea audiovizualului, exclusiv radiodifuzorului care aduce la cunoștința publicului informațiile.

Având în vedere toate aceste aspecte, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă în cuantum de 150.000 lei.

Supusă la vot, propunerea de amendare a radiodifuzorului a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul dispozițiilor art. 90 alin. (1) lit. h), alin. (2) și alin. (4) și a art. 91 alin. (1) și (3) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 150.5/30.05.2006, decizia de autorizare audiovizuală nr. 1239.0/30.01.2007 și reautorizare nr. 1239.1-5/18.08.2009, eliberată la 17.10.2013) se sancționează cu amendă în cuantum de 150.000 de lei pentru încălcarea prevederilor art. 3

alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare și a dispozițiilor art. 64 alin. (1) lit. b) din Decizia nr. 220/2011 privind Codul de reglementare a conținutului audiovizual, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2. În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3. Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările, radiodifuzorul S.C. DOGAN MEDIA INTERNATIONAL S.A. are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

„Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat postul de televiziune KANAL D cu amendă în cuantum de 150.000 de lei, întrucât, informațiile privind victimele decedate în incendiul din Clubul Colectiv, aduse la cunoștința publicului în edițiile emisiunii WOWBiz din 6, 9 și 10 noiembrie 2015, nu au fost verificate, prezentate în mod corect, imparțial și cu bună-credință.

Consiliul a constatat, de asemenea, că informațiile titrate pe ecran, precum și unele susțineri nedovedite făcute în cadrul emisiunilor, au fost de natură să contravină dispozițiilor legale ce obligă radiodifuzorii să asigure o informare corectă și obiectivă a publicului, care să favorizeze libera formare a opiniilor telespectatorilor”.

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE,

LAURA GEORGESCU

Întocmit,
Serviciul juridic și reglementări,
Șef serviciu,
Dumitru Ciobanu